

Ngaahi Tu'utu'uni Ngaue ki he Mo'ui lelei mo e Palani Ngaue ma'a e Ngaahi Matakali

2024 – 2029 MHPAP

'E lava ke ma'u 'e kinautolu 'oku 'i ai honau ngaahi puipuitu'a 'i ha fa'ahinga matakakali pe 'i Kuinislani ha ngaahi tauhi malu mo tuha mo honau takitaha anga fakafonua mo ha ola fakafiemalie foki.

**NGAAHI
TEFITOI
TAUMU'A**

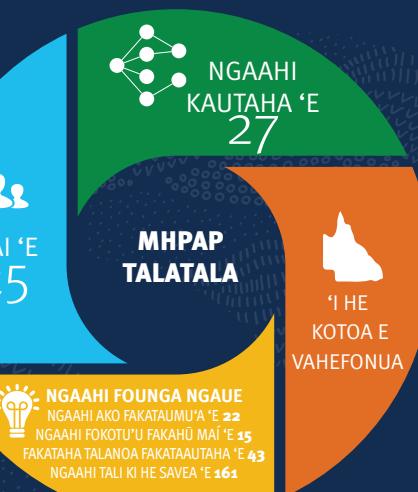
'E taafataha pe 'a e MHPAP ki he tokangaekina e ngaahi ola 'o e ngaahi faito'o pe tauhi 'oku fai ma'a e kainga kotoa pe 'o e ngaahi matakali. Kau ai 'a e kakai:

- Ne fa'ele'i i 'i Aositelelia ka 'oku 'i ai ha matu'a pe ngaahi kui na'e fa'ele'i 'i muli
- kuo nau hiki mai ki 'Aositelelia ni ko ha kau kumi malu'i pe kole hufanga
- ko e kau tangata'i fonua Nu'u Sila 'i he visa fakataimi
- kakai 'i he visa fakataimi 'oku fakangatangata pe honau faingamalie ki he tokoni'i 'e he Medicare, kau ai e kau ngaue toli fua'i 'akau fakafaha'ita'u, fanau ako fakavaha'apule'anga mo kinautolu 'i ha ngaahi visa fakataimi kehe
- Kau 'Aositelelia mei he Ngaahi Otu Motu 'o e Potutahi Faka-Tonga.

Ko e MHPAP ko e fuofua tu'utu'uni ngaue ia kuo fa'u 'e he Potungaue Mo'ui 'a Kuinislani 'i ha ta'u 'e 10 tupu 'a ia 'oku fakataumu'a ke fakalakalaka 'a e mo'ui lelei 'a kakai 'o e ngaahi matakali.

Na'e kaunga fokotu'utu'u 'a e MHPAP mo ha ngaahi kautaha poupu/fakapa'anga tokolahi, kau ai 'a e kainga 'o e kolo mo e ngaahi kautaha, ke fakapapau'i 'oku ha 'a e le'o 'o e kolo 'i he'emau tu'utu'uni ngaue ma'ae sisitemi mo'ui lelei.

'Oku fakamalo atu 'a e Potungaue Mo'ui 'a Kuinislani ki he tokotaha kotoa pe ne lave mai ki he fa'u 'o e tu'utu'uni ngaue ni 'i hono vahevahemau nagaahi a'usia makehe mo e ngaahi fokotu'u ki he founa ke fakalelei'i 'aki e mo'ui lelei 'a e ngaahi komuniti kotoa 'o e ngaahi matakali.

Sikeeni 'a e kouti QR ke ma'u 'a e to'oto'o me'a lalahi 'i ho'ole tu'ufonua pea ke lau ai feku'aki mo e ngaahi Polisi'i pea mo e Palani Ngaue.

Ngaahi me'a mahu'inga		
Ngaahi Taumu'á		
Ko e me'a ne mau fanongo ki ai		
<p></p> <p>Me'a Mahu'inga 1 Faka'ehi'ehi mo e fakangata kimu'a</p> <ul style="list-style-type: none"> Te mau kaungangaue fakataha mo e kakai mei he ngaahi puipuitu'a 'o e ngaahi matakali ke mahino lelei ange 'a e ngaahi faingata'a 'oku nau fehangahangai mo ia 'i he ma'u mo a'usia 'a e mo'ui lelei mo ha ngaahi ola fakafiamalie. Te mau fengae'eaki mo e ngaahi komiuniti 'o e ngaahi matakali ke fokotu'utu'u ha ngaahi sevesi ki he mo'ui lelei 'a ia 'e tokoni ke ikuna'i e ngaahi palopalema ko 'eni. Te mau poupou'i 'a e kakai mei he puipuitu'a 'o e ngaahi matakali ke nau tokanga'i lelei pe 'enau mo'ui, faka'ehi'ehi mei he puke mo nau lava ke nguae'aki e ngaahi sevesi ki he mo'ui. 	<p>Ngaahi Taumu'á</p>	<p>"Langa hake 'a e malava ke faka'ehi'ehi 'o e kainga 'aki hono fakapapau'i 'oku poupou'i lelei 'a e ngaahi nguae faka'ehi'ehi 'e ha kau palofesinale 'o e mo'ui lelei ka te mau tataki ia 'e kitautolu, 'a e komiuniti."</p>
<p></p> <p>Me'a Mahu'inga hono 2 Ngaahi sevesi fakatonulea lelei pea mo ha ngaahi ma'u'anga tala fetu'utaki</p> <ul style="list-style-type: none"> Te mau fakapapau'i 'oku 'ilo'i 'e he kau nguae 'a e Potungaue Mo'ui 'a Kuinisilangi 'a e founa, taimi mo e 'uhinga ke fakakau mai e kau fakatonulea. Te mau 'oatu ha fakamatala ki he kakai 'i he ngaahi lea tu'ufonua 'o honau ngaahi puipuitu'a kehekehe 'i he lea 'oku nau fie ma'u. Te mau monitoa mo fakalelei'i 'a e levolo 'o e ngaahi sevesi fakatonulea 'oku 'atu ki he kau mahaki, kau kiai hono poupou'i 'o e ngaahi sevesi fakatonulea. 		<p>"'Oku kei hoko pe 'a e fakangatangata 'o e lea fakafonua ko e 'a vahevaha lahi taha ki he tokanga'i 'o e mo'ui lelei ma'a hotau ngaahi komiuniti. Ko e faka'aonga'i 'o e ngaahi sevesi fakatonulea ko ia 'oku faingamalie 'i he loto potungaue mo'ui 'oku ma'ulalo 'aupito 'a hono mahino'i pea mo hono faka'aonga'i."</p>
<p></p> <p>Me'a Mahu'inga hono 3 Ngaahi sevesi ki he mo'ui 'oku Tu'uloa, ma'ungofua, toka'i-e-uesia pea hoamalie mo e anga fakafonua</p> <ul style="list-style-type: none"> Te mau fatu ha tukunga fakafonua 'i he ngaahi sevesi 'a e Potungaue Mo'ui 'a Kuinisilani 'a ia 'oku ne faka'apa'apa'i 'a e kau mahaki pea tau'ataina mei he lau lanu mo e filifilimanako. Te mau fakatokolahia 'a e kaungauge mei he kainga koia 'o e ngaahi puipuitu'a fakamatakali ke nau kau 'i he ngaahi poate mo e ngaahi komiti. Te mau poupou'i kinatalu mei he puipuitu'a 'o e ngaahi matakali 'i he tukui kolo ke nau mahino'i mo faka'aonga'i 'enau ngaahi totonus 'i he taimi 'oku nau faka'aonga'i ai e ngaahi sevesi ki he mo'ui lelei. Te mau fa'u ha ngaahi polokalama 'oku fe'unga mo e anga fakafonua ke tokoni ki he kau mahaki ke nau nguae'aki mo ongo'i malu 'i he polokalama ki he mo'ui lelei. 		<p>"Ko e me'a mahu'inga 'a e angangofua ke liliu 'a e founa angamaheni ke feau lelei ange 'a e ngaahi fie ma'u 'a hotau ngaahi komiuniti, hange ko e kau neesi mei he ngaahi matakali 'ia kuo nau tokoni lahi 'aupito ki hono faka'uli mai 'o 'etau sisitemi fihifihi ni."</p>
<p></p> <p>Me'a Mahu'inga hono 4 Ngaahi kautaha fetokoni'aki 'aonga lahi, fengae'eaki fakatahataha mo e ngaahi fakafehokotakinga.</p> <ul style="list-style-type: none"> Te mau fokotu'u ha ngaahi va fetu'utaki malohi mo feveitoka'i'aki mo e komiuniti 'o e ngaahi matakali. Te mau fengae'eaki mo ha ngaahi va'a kehe 'o e potungaue mo'ui ke fakafaingofua ange ai hono faka'aonga'i 'e he ngaahi komiuniti fakamatakali 'a e ngaahi tauhi mo'ui lelei. Te mau fengae'eaki mo e ngaahi kautaha 'a e ngaahi komiuniti ke fakapapau'i 'oku poupou'i 'a e ngaahi komiuniti fakamatakali ke a'usia 'a e mo'ui lelei taha mo fakafiamalie 'e ala lava. 		<p>"'Oku tau ako e ngaahi me'a lahi mei he COVID-19 'a ia na'a ne fakae'a 'a e mahu'inga 'o e fengae'eaki fakataha 'i he ngaahi 'elua kotoa pe 'o e mo'ui, 'i he tu'ufakataha mo e kolo mo e ngaahi sekitoa kehe ke fai ha me'a ki he ngaahi tefito'i uesia fakasiale 'o e mo'ui lelei."</p>
<p></p> <p>Me'a Mahu'inga hono 5 Ha kaungauge 'i he potungaue mo'ui 'oku nau malava ke tauhi 'i he ngaahi anga fakafonua kehekehe, fakakau-mai</p> <ul style="list-style-type: none"> Te mau fokotu'u 'a e ngaahi founa uki kau nguae kau-mai ke ma'u ha kaungauge 'a e potungaue mo'ui 'oku ma'u ai 'a e ngaahi matakali kehekehe. Te mau fai foki ha ngaahi ako nguae fe'unga ki he kau nguae 'a e Potungaue Mo'ui 'a Kuinisilani ke nau fai ha tokanga'i 'oku hohoamalie fakafonua mo ha tauhi tokoni lahi.. Te mau fakapapau'i 'oku ongo'i 'e he kau nguae 'o e Potungaue Mo'ui 'a Kuinisilani mei he ngaahi puipuitu'a fakamatakali 'oku fakamahu'inga'i, faka'apa'apa'i mo fakaivia kinatalu 'i he nguae'anga. 		<p>"'Oku 'i ai ha fie ma'u ke fakapapau'i 'oku ha 'a e ngaahi faikehekehe fakafonua mo fakapalofesinale 'i he sisitemi." Kapau 'e 'ikai, telia na'a 'i ai ha ngaahi komiuniti e 'ikai fakafonge'i 'i he kau nguae 'a e potungaue mo'ui. 'Oku fie ma'u ke mau sio 'oku tu'otu'otatau 'i he kaungauge 'i he ngaahi lekooti mo e honau ako'i ke nau mahino'i 'a e ngaahi fengae'eaki mo e kakai 'o hotau ngaahi komiuniti."</p>
<p></p> <p>Me'a Mahu'inga hono 6 Ngaahi fakamatala</p> <ul style="list-style-type: none"> Te mau fakalelei'i 'a e founa 'oku mau tanaki mo 'analaiso ai 'a e ngaahi fakamatala fekau'aki mo e ngaahi komiuniti fakamatakali ke fakalelei'i 'a e ngaahi sevesi ki he mo'ui lelei. Te mau fakalahi e fekumi fekau'aki mo e ngaahi me'a 'o e mo'ui 'oku ne uesia 'a e ngaahi komiuniti fakamatakali. Te mau fakakau 'a e ngaahi komiuniti fakamatakali 'i he ngaahi fakatotolo koe'uhii ke mau toe mahino'i ange 'a 'enau ngaahi fiema'u 'o e mo'ui pea mo hono ngaahi ola. 		<p>"'Oku mahu'inga ke fai ha 'inivesi 'i hanu fakalele ha ngaahi fekumi ki ha ola pe a fengae'eaki mo 'etau ngaahi komiuniti 'i hono fakahoa pe a fekumi ke fakalelei'i 'o taau mo e anga fakafonua pe a mo e ngaahi sevesi 'aonga ki hotau ngaahi komiuniti."</p>